

Resumé af oplæg:

Invers kasusattraktion i dansk, norsk og svensk

Oliver Rix Johannsen
Dansk Sprognævn

I foredraget sammenligner jeg distributionen af kasusformer i 3p.pl. (de – dem) i konstruktionen {pronomen + relativsætning} i dansk, norsk (bokmål) og svensk. To nye undersøgelser af pronominalkasus i subjekt og som styrelse for præpositionen til/till i norsk og svensk samt udvalgte resultater fra tre tidligere undersøgelser af konstruktionen i dansk udgør grundlaget for sammenligningen. Reglerne for valg af kasus som de er fremlagt i standardgrammatikkerne, diskuteres, og jeg vurderer at de heri fremsatte forklaringer på brugen af nominativ for oblik er utilstrækkelige. Den såkaldte artikelanalyse afvises, og i stedet argumenterer jeg for at nominativ for oblik i styrelser bedst forklares som tilfælde af invers kasusattraktion. Invers kasusattraktion gør sig gældende når korrelatet til et relativpronomen taget relativpronomenets kasus frem for den kasus som ellers ventes af korrelatet. I subjekt er der i norsk og svensk dog ikke grund til at antage andet end hovedreglen, og i dansk forklares oblik for nominativ bedre af andre regler end af invers kasusattraktion.